

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka
o podno.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, niti se ne tiskaju, a nefrankirani ne primaju.
Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obće, na godinu 8 K za seljake, odn. K 8-50 na pol godinu.
Izvan carovine više postarina plaća i utičnje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., sastoji se od 20 h., kol u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prije J. Krimpčić i dr. (Via Giulia br. 1), kamno noka se naslovljuju sva pisma i predplate.

da se na temelju
ili po dogovoru.

edbroju, oglašje itd.
apućicom ili položom
post. štationica u Beču
administracija lista u Puli.

naručbe valja točno označiti
ime, prezime i najbližu
poštu predbrojnika.

list na vrijeme ne primi, iz
to javi odgovorničku u potonom
pismu, na koji se plaća
poštarina, ako se iz-
na napise „Reklamacija“.

kovnog računa br. 627849.

Telefon tiskare broj 38.

Odgovorni urednik i Izdavačelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulia 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Tratu (Via Crociera br. 1, li. kat).

Pitanje talijanskog sveučilišta.

Govor zastupnika prof. Vj. Spintčića izrečen u sjednici carskingskoga vijeća dne 11. o. m. j. (Hrvatski.)

Visoka kućo!

Vladina osnova što ju razpravljamo u ovom članju značajna je, i za nas jako očuvna.

Dok c. kr. vlada sili da se razpravi osnova o osnutku talijanske pravne fakultete, obrbino se ni malo ne samo za višu hrvatsku i slovensku naobrazbu, nego ni za rednju ni za nižu, nit za srednje, nit brine, pa čak nit za pučke slovenske i crvatske škole. Čuli smo eto predjednika talinske unije, Dra. Conci. On netreba nit a govori u prilog ustrojjenja talijanske pravne fakultete. Za to govori i radi c. kr. vlada. Nedavno je ministar-predsjednik, govoreći o programu rada parlamenta, izreknuo također talijansku pravnu fakultetu, kao jednu najnužnijih stvari što jih treba obaviti. Mi pamtimto to, pamtimto postupak c. kr. vlade, koj smo se već duže naučili poznavati, i znamo i znat ćemo prema tomu vladati. (Odobranje.)

Zatim nastavi njemački.

Težnje Talijana za sveučilištem.

Visoka kućo! Težnja za talijanskim sveučilištem ili za talijanskom pravnom fakultetom je već stara. Ja sam već skoro 30 godina u istarskom saboru te znam, šta su talijanski zastupnici u to doba skoro svake godine postavili resoluciju, kojom su zahtjevali ustrojjenje talijanskog sveučilišta ili talijanske pravne fakultete. Oni su težili za tim sveučilištem ili pravnom fakultetom još i tada, kad njim bijaše dozvoljeno na sveučilištu u Gracu polagati državne izpite u njihovom jeziku, dapače i tada, kad su mogli na sveučilištu u Inomostu ne samo izpite polagati, već kad se na tamo talijanska predavanja držalo. Talijanski se zastupnici pozivlju uvijek kad zahtjevaju sveučilište ili pravnu fakultetu na članak XIX. državnog temeljnog zakona. Oni hoće, da im se daje sveučilište

Slavenski bogoslužni jezik u Istri.

(Nastavak.)

Svo uzalud.

Jos 25. marča 1888. pisao je svećenik-istranin iz Rima svećeniku Istraninu, u Istri doslovce ovako:

„Zabrane Flappove, reć bi zalibože, neznaju dosad ovdje nikakve protivčine. Ta jedin nam je prijatelj u Rimu Sv. Otac; ostali svi pucaju, ne iz puške već iz topova, na svaku nam prijaznu misao, a u toj pucnjavi mora oglasiti i On sam. Naš nadpastiri nas izdavaju, paće nas i crne i klovecu pred svietom. Zogovornika nejmamo; dapače oni, koji bi nas ovdje po svom položaju imali zgovarali, rade protivno. Oni također manje uplivni, al koji bi ipak mogli i morali ovdje raditi za nas

ili pravnu fakultetu, jer to zahtjeva članak XIX. državnih temeljnih zakona. Među redcima može se čitati, da postavljaju oni taj zahtjev i radi toga, što su već jednom imali talijanska predavanja. Na mene je bar učinila takav utisak interpelacija Faidutti-Conci od 20. junija 1907., na koju ću se još povratiti.

C. k. vlada pristaje.

I c. k. vlada je, kao što sam to prije u hrvatskom govoru spomenuo, za ustrojjenje talijanske pravne fakultete. To je razvidno iz odnose odluke od dne 22. septembra 1904. i iz odnosnih predloga, koji bijahu ovoj visokoj kući u svakom zasjedanju stavljeni.

Isto c. k. ministarstvo izvanjskih posala, koje se često uplće u nutarnje naše poslove, umjesalo se je i u ovo pitanje, i to usljed pritiska učinjenog iz Italije na čimbenike austro-ugarske vlade, a da se ustroji talijanska pravna fakulteta. (Odobranje.)

Iz kojih razloga hoće c. k. vlada ustrojiti talijansku pravnu fakultetu, razvidno je iz obrazloženja, koja bijahu vladinim predlozima iz godine 1909. dodani. Tu stoji (čita):

„Vlada nije mogla tajiti, da se ima talijanskoj mladeži također prigodu pružiti a da si uzomgne u tuzemstvu strukovno-znanstvenu naobrazbu u svojem materinskom jeziku prisvojiti.“

Pak dalje (čita):

„Nije se moglo prezrieti, da u istinu treba takovih kandidata, koji su podpuno višti talijanskomu jeziku u rieči i u pismu, i koji su za javnu službu u Austriji usposobljeni.“

To bi dakle imali biti razlozi: da se naime talijanska mladež podučava u talijanskom jeziku i da postoji potreba takovih činovnika, koji govore talijanski jezik. Zar se istom ljubavi brinu i za slovensku i hrvatsku mladež? (Zast. Dr. Pitaeco: Ta pobrinuto je, Vi imate pravo polagati izpite u Zagrebu!) Za slovensko pučanstvo to ne vriedi a za hrvatsko samo dielomično. (Medjuklici.)

i ustmeno i pismeno. Šute, možda i dangube... Nije nam dakle za sad drugoga spasa, van da naše svećenstvo bez straha čuva tu našu svetinju — slavensko-bogoslužje — da ju brani ko zjenicu oka svoga, prko seć svakomu, pa i biskupu u prvom redu. U slučaju nasilja nije druge no izravno obratiti se na Sv. Oca papu.“

A ovo što je drugi svećenik-istranin u Rimu drugomu svećeniku-istraninu u Istri dne 7. aprila 1888. pisao, odgovarajuć mu na pismo u kojem bijahu sadržano priituzbe proti Flappu:

„Flapp je nješto učinio tako kako bi rad i Njemac, i Magjar i Talijan. Mnogoga našega biskupa ti begavci ovako ili onako, ili bolje svakako, upotrebljavu-

Što se tiče činovnika, to ih imade toliko kod nas, koli njemačkih; toli talijanskih, koji neznaju govoriti sa većinom stanovništva Primorja, koji nepoznaju hrvatski, ili slovenski jezik, ali vlada nebrine se za to, da bi se i takovih činovnika uzgojilo, koji bi taj jezik poznavali. Nu talijanskih činovnika imade za Primorje i previše, jer ako i jesu Talijani, morali bi poznavati i jezik druge narodnosti, što pako nestoji.

Većina parlamenta i Hrvati i Slovenci pristaju.

Većina proračunskoga odbora držala je polag izvještaja od dne 15. jullja 1905., da se mora ustrojiti talijansku pravnu fakultetu, i to radi toga, da ih se povrati u prvobitno stanje i drugo radi talijanske kulture. Ali ja neznam, da li je u tom dostatan razlog, da se nešto ustroji, što je već postajalo i da li nebi imali i drugi, koji nisu još stogod takova posjedovali, a pravo na to imaju, takovu instituciju dobiti. A što se talijanske kulture tiče, svaka ujoj u obće čast, ali kako izgleda sa kulturom većine onih, koji upravljaju Primorjem, čuti ćemo možda još tečajem ove razprave.

U ostalom su također Hrvati i Slovenci ove polovice države za talijansku pravnu fakultetu, dapače, ako je moguće i za talijansko sveučilište. Talijana imade doduše u Primorju samo 334.000, u Trentinu 368.000, ukupno dakle 702.000 — neznan broj; nu oni su ovdje, oni predstavljaju jedno pleme te imadu upravo na temelju navedenog članka 19. državnog temeljnog zakona pravo na jednu fakultetu, i ako je moguće također na talijansko sveučilište.

Mi se dakle slažemo svi, koli vlada, toli većina kuće sa Talijanima u tom, da im se, dade talijansku pravnu fakultetu. Nu tu nastaje teško pitanje: gdje da se ustroji ta pravna fakulteta? C. k. vlada pokazala se je u tom pitanju vrlo neodlučnom. Prije su održavana talijanska predavanja na sveučilištu u Inomostu; zatim se je htjelo ustrojiti talijansku pravnu fakultetu

u Wiltenu, u jednom predgrađu Inomostu, a da se tako izbjegne trvenju između njemačkih i talijanskih djaka. Nu proti toj fakulteti razvili su Niemci vrlo zestoku agitaciju. Ja se sjećam jošte živo kakvom zestinom je ovdje nekadanji zastupnik i podnačelnik Inomosta Dr. Erber proli talijansku pravnoj fakulteti govorio. Ova bijaše dne 3. novembra 1904. otvorena i već 4. porušena, kao što to stoji u spomenutoj interpelaciji zastupnika Faidutti i Conci i kao što je poznato iz novina. Vlada nije imala toliko odvažnosti a da ostane kod onoga, na što se je bila jedinom odlučila. Ona je osnovu natrag povukla i jednu drugu zakonsku osnovu predložila, po kojoj bi se imalo jednu pravnu fakultetu u Roveretu ustrojiti. Proračunski odbor prihvaćao je i ovu vladinu osnovu. Izvještaj proračunskog odbora od dne 15. jullja 1905., predeješnik odbora bijaše Dr. Kathrein, a izvještitelj jedan od gospode naših podpredsjednika, gospodin Starzynski. Vrlo je značajno, što su ta dva muža, jedan Dr. Kathrein, pristaja crkvaćansko-socijalne stranke, drugi član hrvatskog naroda, Poljak, o tomu kazali i podpisali. U izvještaju stoji naimo (čita): „da se može za istu — za talijansku naime fakultetu — odabrati samo ono mjesto, koje se nalazi u onoj krunovini, u kojoj se je do sada održavalo predavanje, drugim riečima, da se mora fakultetu ostaviti na italskom zemljištu. Tirol je bio ona krunovina, koja ima približno 40 po sto i absolutno najveći broj stanovništva talijanskoga jezika i koja ima jedan teritorijalno omeđajeni, skoro izključivo talijanski dio zemlje t. j. Trentin, koji pojeduje stanovitu samoupravu i teži za proširenjem iste; u Tirolu uživjela su se već talijanska akademična predavanja i daljni obstanak istih tamo nemože se podnipošto smatrati kao neko s edstvo proti takozvanom narodnostnom posjedovnom stanju, dočim nobi imao izbor bilo koje druge krunovine ovu prednost.“ Dalje stoji (čita): „U samom Tirolu može se pako, pošto se zalibože nemože više na Inomost računati i pošto je Bozen njemački grad, samo dva

talijanskih vladu, a hvallen i podupiren od lazi liberalne talijanske stranke, oroblo je crkve svoje biskuplje, i naš tamošnjih hrvatski narod, uzeo mu najveće svetinju, kojom se je dielio kroz skoro tisuću godina, i njom hvallo Boga; te tim nanesao i vjrti više štete nego li bi mogao nanestati nit najveći framesun.

Sve molbe, tečajem deset do dvanaest godina, i ponovljene, i opetovane, pošiljane u Rim, razbile su se o njegovu i njegovo okolne zagrčenost proti svemu što je hrvatskoga, pa makar kod toga trpjela i vjera. Sav trud naših biskupa i naših pojedina, koji su vjerovali u nepristranost i pravdoljublje Rima, bio je uzaludan.

U Rimu nije se nado ljudi, koji bi bili htjeli ili znali stvarno proučiti pitanje, nit onda kad njim je to Sv. Otac papa ro-

Kad se radi o zatiranju pravica hrvatskoga naroda, reć bi da je!

Usupor poznatim odlukom papa Hadrijana II., Ivana VIII., Benedikta XIV., biskup Flapp, potaknut i zaštićen od austri-

Ja u pretraz uzeti: od vlade predloženi
veleto i glavni grad talijanskog Tren-
a, Trient, koji je došao na svjetski glas
radi trientinskog crk. nog sabora. Nu
dalje stoji (cita): „Koli grad Rovereto, toli
njegova okolica imadu u tom pogledu
prednost pred Trientom, posto se mora
držati vrhovnog načela da se novu fakul-
tetu ustroji samo u jednom talijanskom
gradu sa koliko je moguće čisto talijan-
skom okolicom, a da se odstrani svaku
pogibelj njezinog štetnog upliva na Nelta-
lijane“. Ovo bi si morali dobro upamtiti
nesamo kršćanski katolici i Poljaci, nego
takodjer i druge stranke, kad budu jednom
odlučivale o tom, gdje da imade sveučili-
liste svoje sjedišta.

Na jednom je c. k. vlada iza toga go-
dine 1903. ili još prije novu osnovu pod-
nesla, i to onu, koja se nalazi sada u
razpravi, osnovu naime, po kojoj bi imalo
biti sjedište talijanske pravne fakultete u
Beču. U njoj stoji, da se je osnovu gleda-
sjiđišta u Roveretu previšenom odlukom
natrag povuklo i da sjedište imade biti u
Beču. Zašto se je osnovu natrag povuklo,
to se nekaže. U ostalom se kaže, da se u
Beču može imati podpunu sjegurnost o
tom, da će tečaj nauka nebudjeno prolazi-
ti.

Protiv tomu čini se da su nesamo Tali-
jani, nego i mnogi Niemci. (Slijedi.)

† Dr. Karl Lueger.

Ko i naših čitatelja nije čuo to ime?!
Možda više nego li ijedno drugo ime spo-
minjalo se je to ime u monarhijski Habs-
burga zadnjih 20 godina; i spominje se
danas po celom svijetu.

Njega već nejma među živimi.
Preminuo je dne 10. t. mj. u jutro.
Bio je sproveden do zadnjega počitka dne
14. i. mj.

Prostor našega lista nedopušta, da bi
mnogo govorili o njegovom životu i radu,
o njegovoj bolesti, i smrti, i sprovodu.
A opet valja da se nekoliko reče.

Dr. Karl Lueger rodio se je 24. oktobra
1844. u Beču. Njegov otac policajac je iz
sljeacke obitelji, bio je vojnik, pak na-
glednik jednoga kabineta na visokoj teh-
ničkoj školi u Beču. Njegova majka bila
je kći jednoga stolara. Rasao je i uzrasao
prilično slobodno. Tjelesno bio je jak i
ljep čovjek, tako da su ga u Beču zvali
njeko doba sa imenom „der schöne Karl“,
liepi Karlo. Polazio je najprije pučku
školu, pak gimnaziju, pak univerzu, sve u
Beču, postao doktor prava; bio je koncep-
tist kod jednoga advokata, a godine 1874.
postao je sam svojim advokatom. Kao ta-
kav nije nikad bio znamenit. Malo se je
bavio s odvjetničkim poslovima. Više se je
bavio javnim poslovima. Još kao djak više
puta govorio je u djakih skupštinah, a
kao odvjetnik stupio je u liberalni klub
građana u predgrađu na Landstrasse,
gdje je njegova obudovjela majka imala

novno naložio. I u njim kao da je odlučiva-
valo čuvstvo, talijansko protiv hrvatskomu.
Nije se, kako se je moralo, izpitivalo stvar,
nego se je pristalo uz biskupa Talijana
protiv vjernikom hrvatskim, onako kako je
to željela austro-ugarska vlada i njezini
predstavnici, te lažiliberalski talijanski.

Biskup Flapp je usupor nesamo odlu-
kam sv. otaca papa, i tolikih podnesenih
molba, nego i usupor pastirskoga lista bi-
skupa Goričke metropolije, kojim se je za-
braniilo bud koju liturgičku novost uvadja-
ti u crkvah, uvadjaio u hrvatskih crkvah
svoje biskupije svakojeke novotarje, koje
su išle za tim da se posve iztrijebi poraba
slavenskoga jezika u službi Božjoj. On je,
pomoćju židovsko-liberalne stranke u Istri,
i sa novcem što ga je ostavio blagopo-
koinj Dobrila, dao uzgajali svećeniko posve
talijanski, i po mogućnosti Talijane, od

malu trašku. U tom predjelu, u kojem je
često dolazio na skupštine i na njih se
odlikovao sa svojimi priprestim i iskreni-
mi i žestokim govori, bio je već godine
1875. izabran u gradsko vijeće. Mladie od
81 godinu bio je najmlađji gradski vijećnik.
Odmah iza toga bilo je borba u tom ko-
laru, u kojih je Lueger živio sudjelujući.
Odobito je rad zaišao među male obrt-
nike od predgrađa u predgrađe, te si
tako malo po malo stekao veliku privre-
nost među množinami celoga bečkoga
građanstva. Odtelio se je od jake vladaju-
će liberalne stranke; protiv njoj, kao član
prije demokratske stranke, pak kao član i
tako rekuć stvoritelj kršćansko-socijalne,
pak kršćansko katoličke, bio je uvijek iz-
biran u gradsko vijeće. Godine 1885. bio
je izabran prvi put u carevinsko vijeće, i
to sa maljnanom većinom, a kasnije uvijek
sa većom. Godine 1890. bio je prvi put
izabran u pokrajinski Dolnoaustrijski sab-
or, te je i u njem ostao do svoje smrti.

Od godine 1885. od onda kada bijaše
prvi put izabran u carevinsko vijeće, po-
slajao je Dr. Lueger sve to glavštviji.
Poslije toga izbora pružao je izbornikom
ruku od rana jutra do večera. To bijaše
prva Luegerova demonstracija, to jest de-
monstracija za njega, pučka demonstracija.
Od one godine nobijaše u Beču muža
koja bi se više među nižim pučanstvom
stavilo koliko Luegera. On je bio sve više
u Beču skoro obožavan, dok se ga je vin-
dajuća stranka, židovsko liberalna sve više
bojala imala je još svu vlast u rukah, ali
ipak kao da je slutila, da bi njoj čovjek
kakav je Lueger mogao škoditi. Od po-
četka gledala je da ga uništi prezirom,
omalovažavanjem. Još od godine 1891. do
1897., kao i predjašnjih šest godina, po-
stupalo se je s njim i s njegovom stran-
cićom u parlamentu, 10—14 muževa, kao
s nječim neznatnim. Stari Chlumecky, tip
austrijskoga laži-liberalca, otac onoga po-
znatoga iz Friedjungovoga procesa, kao
podpredsjednik pak predsjednik zastup-
ničke kuće, otrešivao se je na Luegera i
na njegove drugove kao naduti žandar, te
njemu i njegovim drugovima, i prijateljima,
svaki čas oduzimao rječ. Kasnije imalo se
je sve više ugleda pred njim i njegovom
strankom, koja je sve više rasla, i koja je
sada, od najnovijih izbora, najmnogobroj-
nija u zastupničkoj kući.

Njegov ugled jako je porasao; kad je
postao načelnikom glavnoga i prestolnoga
grada Beča. Dugo se je htjelo prije nego
li je tim postao premda je imao većinu u
gradskom vijeću. Izabiralo se ga je načel-
nikom, ali ga car nije htjeo potvrditi. Još
uvijek mogući laži-liberalci, austrijska
vlada, mađjarska vlada, skupna vlada, sve
je to radilo protiv njemu. Konačno su svi
ipak morali popustiti, protiv odlučnoj volji
puke i njegovih zastupnika, i car ga je
potvrdio.

Za njegovu načelnikovanja, od godine
1896., učinilo se je svu situ toga na svih
poljih javne gradske uprave.

bud kuda i bud kakove, te je već od nje-
koliko godina do toga došlo, da se tamo
gdje se je još prije 50 i manje godina
orio po naših crkvah jedino naš jezik,
sada već nit nemoli „Zdravijh Marija“ po-
slije sv. mise, nit drži blagoslov, nit pro-
povjeda hrvatski, jer dotični svećenici ne-
znadu ili neće da znadu hrvatski. Dakako
da su se za to i crkve izpraenile. Ali ko
za to mari! Glavno je, da se je izjeralo
iz crkva slavenski jezik, i da se je zado-
voljilo laži-liberalnu talijansku stranku.

Naš narod se je početkom uspravio mo-
lonicami koje je svaki čas podpišivao, i
čekajući dok budu rješene. Kasnije je malo
po malo postao nehanjan i moć će uzplam-
titi za sv. vjoru tek onda kad mu se po-
vrati njegovo staro pravo.

Prostajuć posobice govoriti o biskupiji
Porečko-Pulske, izričemo, da je Flappova

Sigradilo se je i popravilo mnogo cr-
kava i župnih stanova. Podiglo se je do
120 školskih zgrada, kao i mnogo zgrada
za dječju zabavišta; više bolnica za djecu,
među njimi jednu u Sv. Pelagiju kod
Rovinja u Istri; više bolnica za odrasle,
pače ima jedna cela skupna kuća, kao
jedno predgrađe, koje je sagradjeno i
služi za razna bolnike. Na centralnom
groblju, na kojem i sam sad već počiva,
izveo je velika djela. Uredio je rječicu
Wien i dao sagraditi jedan most. Za
vrieme raznih carevih jubileja dao je sa-
graditi kazalište, pučku operu, osjigura-
vajuće društvo, središnju stedicnicu, i ko-
jesta drugo. Tramway koj je prije imalo
privatno društvo prouzeo je u gradsku
upravu, te ga je napravio posve elektri-
čnim, i jako povedao. Slično je učinio i
sa razsvjetom. Obstojavši vodovod dao je
proširiti i još jedan napraviti. Dao je na-
praviti naert za proširenje ulica, i taj se
zgodimice provadja. Uredio je ulice i tra-
gove, i iz njim po celom gradu dao na-
praviti veća ili manje bašče, zasadije
stabli, cviećem, travom. Čak i svjetiljke
po gradu dao je ukrasiti živim cviećem.
U občini Bečkoj učinio je toliko, da bi
trebalo redovito najmanje 50 godina da
se sve to učini. U radu bio je neumoran.
A imao je velik upravni dar. Mnogi drugi
na njegovom mjestu bili bi se obogatili.
On je potezao samo plaću, koju si je bio
dao umanjeti odmah kad je postao načel-
nikom.

Već nekoliko godina je Dr. Lueger bo-
lovaio, i sve na manje išao, a i i bol-
stan dugo obavljao poslove i u parlamentu
i u pokrajinskom saboru i u občini. Već
se je jedva micao, i još se je dao voditi
tamo gdje je trebalo njegova savjeta, nje-
gove rječ, njegova glava. U parlamentu
bio je zadnji put pred Božić; u gradskom
vijeću predsjedao je posljednji put dne 1.
febrara; u pokrajinskom saboru bio je
najzad dne 10. febrara. Toga dana u več-
er je slegao — da se već nikad pravo
neustane. Bolovao je baš mjesec dana.
Lječnici su učinili sve moguće da mu pro-
dulje život. I njegov jaki tjelesni ustroj
protivio se je smrti. Njekoliko dana, od
ure do ure, očekivalo se je smrt. Kao da
se s njim čudesa događaju, često se je
poslije najgorih glasova čulo bolje. Za
stanje njegova zdravlja popitivali su se i
car kralj, i nadvojvode i nadvojvodkinje, i
ministri, i mnogi drugi. Svi pak u Beču,
svaki dan, u jutro i po podne, jedva su
čekali novine, da vide kako je Luegeru.
Mnogi i mnoge javljali su se, da bi se
mogao izliječiti i s ovim i s onim. Zauzi-
manje za njega bilo je sveobće. I protivne
mu novine pleale su mnogo o njegovom
stanju zdravlja, jer su znale da to čita-
telja zanima.

Četvrtak dne 10. ovoga mjeseca javljalo
su novine u posebnih izdanjih da je Dr.
Karl Lueger ob 8 uri pr. p. umro.

desna ruka, baš i u poslovih glagolice, bio
pokojni kanonik Pesante. Njegov način pi-
sanja u tom predmetu oznatio je profesor
Nilles u „Zeitschrift für katholische Theolo-
gie“ početkom 1900. doslovno ovimi
riječim:

„Tu se nesamo izriče sve, što se je
kada izmišlalo na škodu i umanjenje prava
obstanka slavenskoga jezika u crkvi, nego
se i ono što obstoji u prilog toga jezika;
ako i ne zašutuje, a ono omalovažuje i
umanjuje.“

I takav čovjek, uz Salatu, prije surad-
nika kod židovskoga lista „Il Piccolo“ a
sada člana zomajškoga odbora Istre, bio
je glavni zagovornik gonjenja slavenskoga
bogoslužnoga jezika iz crkava Porečko-
Pulske biskuplje! (Slijedi.)

Od cara i
lonasljednika Franja Fe.
romasnijeg Bečkoga gradj.
gradjanke svo je požalilo i žali
gerovu. Tri dana, petak, subotu i
bilo je izloženo njegovo truplo obično
u pučkoj dvorani (Volksballe), baš na
onom mjestu gdje je on znao žestoko go-
voriti. Bilo je bar dvie sto tisuć ljudi, koji
su ga htjeli još jedan put viditi. Po dvie,
tri i četiri ure čekali su a da ga samo vi-
djeti mogu, i da mu mogu pokropiti truplo.
Svoje lice je uzdržao; samo da ga bijalo
mnogo manje i da bijalo bilo. Rečena
pučka dvorana bila je puna vieduce, kojih
bijalo daleko preko tisuće. Kod sprovida
bilo je 15 vozova, naloženih sa vjanci, a
već i prije su jih morali odvesti. Svećeni-
ka i r-dovnika bilo je na stotine. Za-
stupanih društava sa zastavami takodjer
na stotine. Učestnika koji su išli u spro-
vodu kekvie više sto tisuće. Drugih koji
su gledali, i htjeli se čeli put sprovida,
pak po oknih i na kućah, bilo je najmanje
milijun. Bio je zastupan sv. otac papa,
razni izvanjski vladari, prestolonasljednik,
a došli su na sprovod zastupnici ministri,
činovnici, trgovci, obrtnici, svi što su mogli.
U crkvi Sv. Stjepana dočekalo je „truplo
samo Njegovo Veličanstvo cesar i kralj.
Povorka je išla od gradske viednice na
„Ring“, pak po njem u „Kärntner“-ulicu,
do crkve Sv. Stjepana, onda kroz pred-
građe „Landstrasse“ pak dalje do cen-
tralnoga groblja. Povorka je počela oko
10/11 s truplom se je došlo u crkvu Sv.
Stjepana o 1 uri. Prije nego li se je po-
čela micati progovorilo je pred viednicom
prvi podnačelnik. Povorka se je zaustavila
pred parlamentom gdje je progovorilo pred-
sjednik parlamenta Dr. Patzky i jedan od
podpredsjednika pokrajinskoga Dolnoau-
strijskoga sabora. Na groblju progovorio
je najmarljiviji Luegerov bojni drug Dr.
Gessmann. U crkvi Sv. Stjepana i na
groblju obavile su se obične molitve za
mrtve.

Dr. Karl Lueger počiva u miru!

Pogled po Primorju.

Pulsko-rovinjski kotar:

† Ernest Jelusić. Dn: 11. o. mj. u 46
godini umro je u Zagrebu ravnajući učitelj
Družbine škole u Pull g. Ernest Jelusić.
Sprovd. mu je, bio u nedjelju u 4 sata
po podne iz mrtvačnice na Mirogovu, a
zadušnice su mu čitane u ponedjeljak dne
14. o. mj. u župnoj crkvi sv. Marka.

Pokojnik bio je u našim krugovima vrlo
poznata ličnost kao dobar drug i iskren
prijatelj, a kao izvrstan učitelj vrlo ob-
ljubljen od svojih učenika i njihovih rodi-
telja. Ostavio je mladu udovu s nejakim
djetetom. Počivao u miru!

Za Družbu. „Stat arbotis umbra“ da-
ruje Družbi mjesto vienca na grob svomu
iskrenomu prijatelju i kumu pok. Ernestu
Jelusiću K. B.

Glavna skupština Gospodarskoga Srezo
za Istru u Pull obdržavala se je dne 10.
t. mj. Obilno izvješće o toj skupštini do-
nio ćemo u dođućem broju.

Visoki gost u Pull. Dne 10. o. mj.
prišlo je u naš grad riedi ki visoki gost,
saski kralj naime Fridrik August sa svo-
jom pratnjom. Lloydov parobrod „Brünn“,
kojim se je kralj dopeljao iz Krfu u Pull,
usidrio se je pred ulazom naše luke, gdje
su visokog gosta na palubi pozdravili lučki
zapovjednik podadmiral Ripper, upravitelj
kotarskog poglavarstva dvorski sarjetnik
grof Attems, saski poslanik grof Rex i
kraljev dodjeljeni visi častnici. Kralj se je
zatim sa pratnjom odvezao u parnoj la-
dijci u grad, gdje je sa pratnjom odseo
u novom hotelu „Riviera“. Poslije podne
razgledao je kralj arsenal ratne mornarice
i sva važnija mjesta grada.

... O. Jelenj
... i dalmatinskim uljem
... gosp. A. Dalmić, na-
... je na međunarodnoj izložbi, god.
... Rotterdamu (Nizozemsku) za svoje
... proizvode sa zlatnom medaljom
... prvoga reda i zlatnim krištem. Odnosnu
... diplomu primio je 14. t. mj.

Nasem domorodcu iz bratske Dalmacije
... srdačno čestitamo na tom važnom odliko-
... vanju.

Drakovići (Kantafar) 18. marča. U
... krmi Ivana Peteha sakupilo se K 480 za
... Djačko pripomoćno društvu u Pazinu, koju
... svotu darovase: dva prijatelja mladeži po
... 1 K, Ivan Peteh i Martin Kanceler po 1 K,
... Ivan Čohlić od Ivana i Ivan Čohlić pok.
... Sime po 20 para, a Ivan Rapotac 40 p.

Krčki kotar:

Izložba vina. Kot. gospodarska zadruga
... u Krku priredjuje u Krku u prizemlju
... kuće L. Zic (Porta Pisana) dne 19. i 20.
... t. mj. kotarsku izložbu vina združenu s na-
... gradjivanjem i predavanjima. Dne 19. t.
... mj. u 1 sat po p. diele se izložiteljima
... najboljih vina diplome i novčane nagrade
... po sudu posebna komisije od 5 lica. Ulaz
... k izložbi je slobodan. Predsjedništvo kot.
... gospodar. zadruge pozivlje vinogradara da
... dođu na izložbu, da čuju sud vještaka o
... svojim vinima i poduku, kako će u buduće
... priredjivati i držati vina, da budu bolja
... od izloženih.

Poduka o klastrenju maslina na
... Krku. Potporom Pokrajinskoga Gospodar-
... skoga Vijeća upriličuje kotarska Gospodar-
... ska Zadruga u Krku šifom svoga okružja
... praktične tetajve o čišćenju i klastrenju
... maslina (uljika) i to ovim redom: 17—19
... t. mj. u Dubašnici (i Miholjice), 20—22 t.
... mj. u Omljstvu (i Njivicama), 23—25 t. mj.
... u općini Dobrinj, 26 t. mj. u Risiki-Pa-
... pratima, 29—30 t. mj. u Vrbaniku, 31 t. mj.
... na Garici, 1. aprila u Krku (kod Sv. Lu-
... cije). Tečajevе vode gg. Marko Beran i
... Ivan Šarić iz Orašca u Dalmaciji. Kla-
... štrjenje počinje u 8 sati u jutro i u 2
... sata po podne.

Sa otoka Krka 13. III. 1910. Glavna
... skupština Austro-hrvatskog parobrod. dru-
... štva je sazvana za 28. ov. mj. u Puntlu.
... Dobrobit društva leži nam svima na srcu,
... radi toga upozoravamo sve dioničare, da
... se za taj dan priprave, da čujemo potanko
... o djelatnosti društvenog odbora. Tri su
... godine našega opstanka, a da još nismo
... u nicemu upućeni. Radi se o našim žu-
... ljevima; hoćemo, da čujemo, što smo do-
... sada postigli. Da nam nijedna ne izbjegne:
... sakupimo sve dioničare svaki u svom
... mjestu, na dogovor; proučimo dnevni red,
... da znamo za čime se ide!

Pokupimo sve glasove do 22. neka budu
... sve dionice zastupane po muzevima, koji
... će znati stati na braniku prava svakog
... dioničara. Dne 28. čim stignu odlasnici
... svih mjesta u Funat, sastat će se pred
... skupštinom, da se bude moglo raspravljati
... dogovorno i u slozi.

U to ime: do vidjenja, kliče Vam jedan
... dioničar, sa više njih.

Voloski kotar:

Iz Kastva. Ispiti osposobljenja sa učitelje
... u Kastvu. Doznajemo da će ispiti
... osposobljenja za učitelje pučkih i gradjan-
... skih škola pred ispitnim povjerenstvom u
... Kastvu: za rok mjeseca maja 1910. zapo-
... četi dne 9. maja 1910.

Kod spirovoda bečkog načelnika i Dra.
... Dragutina Lueger općinu Kastav zastupao
... je narodni zastupnik Prof. Vjekoslav Spincić.

Kastav-grad krestio je ulicu od sv. Tro-
... jice do stuba sv. Jelene „Dobrininom“ a
... vidič „Belveder“ „Vitezovima trgovom“.

Međonice. Odbor žen. podružnice, po-
... zivlje svrje: P. n. g. dje i g. dje članice na
... glavnu god. skupštinu, koja će biti na 20.
... oktuka o. g. u prostorijah hrvatske Citao-
... nice u 3 sata poslije podne. Posle skup-
... štine izigrati će se neki darovi u korist
... Družbe, stoga neka izvole doći svi prij-
... telji i istomisljenici.

Djačko pripomoćno društvo u Vo-
... loskom Općini, o kojem smo već opetovno
... pisali, i koje se je tamo osnovalo radi
... podupiranja siromašnih naših djaka na
... tamošnjoj realnoj gimnaziji, naišlo je, kako
... je bilo i očekivati na izdasan odziv tamo-
... šnjih rođoljuba, koji su se već do sada
... učlanili ili podporu društvu pružili i koji
... će mu stalno i u buduće ostati vjerni.
... Naša je mladež, osobito ona iz okolnih
... mjesta većinom siromašna te treba pod-
... poru za knjige, odieo, takse itd. a inače
... si nemože pomoći nego da izprosi pod-
... poru „Djačkog pripomoćnog društva“, koje
... se u ime svojih siromašnih štčenika utiče
... milostivim dobroćiniteljem njezinim. Svaki
... iznos neka se šalje na društvenog blagaj-
... nika g. Julija Mirana u Općini.

Porečki kotar:

Iz Porečkoga kotara nam pišu: Ču-
... dimo se otpremnom činovništvu našeg c.
... kr. kotarskog poglavarstva, da ovih dana
... razaslije župnika uredima za tromjesečno
... izkaze o misli žiteljstva tiskanica samo
... njemačke; čudimo se još više, pošto su
... dosada iste uvijek bile barem dvojezične,
... talijansko-hrvatske.

Prosvjedujemo najostrije proti tom šva-
... skoj bahatosti i zahtjevamo, da se pošalju
... tiskanice u hrvatskom jeziku, jer inače
... mogu gospoda na kapitanatu čekati dok
... im se pošalju izkazi na tim švačkim tiska-
... nicama. (I mi preporučamo našim župni-
... cima, da te tiskanice spremne onamo, kamo
... spadaju u našim stranama, a kapitanatu
... ne odgovaraju dok im ne pošalje hrvatske
... tiskanice. Ur.)

Koparski kotar:

Sv. Martin kod Buzeta 14. marča
... 1910. U nedjelju sproveli smo do hladnog
... groba *Argura Drašić*. Starina bio više-
... godišnji zaslužni župan našeg sela. U
... vrijeme svoga županovanja dao je sagra-
... diti našu crkvicu Sv. Martina, uređio pu-
... teve, koji su prije bili više potoci nego
... drugo, te u opće učinio mnogo dobra na-
... šem selu. Spadao je u red onih vatrelnih
... rođoljuba i boraca za naša prava, koji
... pred dvadeset i više godina izvojevate
... sjajnu pobjedu u našoj općini. On je uz
... toliko druge mnogo doprineo, da je op-
... ćina pala u naše hrvatske ruke. Svakda i
... svuda negovao je, premda neplemen,
... naše kmetove, da stupa u jako narodno
... kolo. Bio nam primjerom i lahka mu zem-
... ljica.

Razne primorske vesti.

Previšnji dar. Njeg. Veličanstvo udo-
... stajalo se je premilostivo udijeliti „Hrvat-
... skom pripomoćnom društvu u Beču“ kao
... za prošaste tako i za poslovnu godinu
... 1909/1910 200 K u društvene svrhe.

Pošto društvene potreba bivaju sve to
... veće umoljava rečeno društvo sve one,
... koji su jednom bili od istoga potpomo-
... gani, da se sada ma i kako malim dopri-
... nosom sjete svojih mlađjih kolega.

Glede poreza na vino. Obzirom na
... zakonsku osnovu vlade, da se ukine di-
... sadanja potrošarina na vino, a uvede po-
... rez na vino, imao je vinogradaraki odbor,
... u kojem ima i naših zastupnika, već nje-
... koliko ejednica. Osim toga sakupili su se
... već ponovno zastupnici vinogradara i nji-
... hovih prijatelja. Pogovarali su se što i
... kako bi njim poduzeti, a da iz rečene za-
... konske osnove ne bude zakona. Sriedu dne

9. t. mj. pobrojili su se malo tuedju so-
... hom, i ustanovili po prilici broj zastu-
... pnika koji bi bili proti porezu na vino.
... Našli su da bi jih moglo biti preko 300.
... Ta bi bila velika većina svih zastupnika.
... Odlučili su, da ide odlasništvo k ministru
... financija i k ministru predsjedniku, i nek
... mu obrzložiti, kako bi zakon na vino bio
... stetan za vinogradare U odlasništvo bilo
... je izabrano iz svake vinogradsne pokrajine
... po 3, 2, 1. Iz Istre bili su izabrani Dr.
... Rizzi i Prof. Spincić. Ministar financija je
... nješto obolio. Odlasništvo moglo je do
... sada ići samo k ministru predsjedniku.
... Bilo je kod njega petak dne 11. Ministar
... predsjednik saslušao je pažljivo odlasni-
... štvo, i pak rekao, da vlada nemože već
... sada uzlegnuti odnosne zakonske osnove,
... nego želi da dodje u odbor. U odboru će
... moći svak reći svoju, i vlada svoju. Ako
... se dokaže, da bi zakon poreza na vino
... bio toll stetan za vinogradare, i da bi
... vlada malo ili nista koristi od toga imala,
... onda ili se neće uvesti, ili će se promje-
... niti sve ustanove, koje se čine jako štet-
... nim. I ta osnova zajedno sa drugim
... osnovami usljed kojih bi se imao pokriliti
... manjak u proračunu od kakvih 70—80
... milijuna kruna, prošla je u naposni finan-
... cijalni odbor na proučenje i izvjestaj. U
... tom odboru će se dakle odlučiti i o po-
... rezu na vino. Naši zastupnici ujedno sa
... drugim vinogradarskimi učinili će sve mo-
... guće da do njega nedodje.

Javna zahvala.

Podpisani smatram svojom svetom du-
...žnošću, da se ovim i javno zahvalim ve-
... louč. g. Dr. Ivanu Lotišu, ljetniku u
... Puli, koji me je ne žaleć truda vrlo brižno
... u dugotrajnoj i teškoj bolesti pazio i na-
... pokon svojom vještinom podpunoma ozdra-
... vio.

PULA, 12. marča 1910.

Ivan Šamančić

c. i k. dvorjni ratna morinar. ca.

Sjetite se družbe Sv. Ćirila i Metoda za Istru!

POZIV

na

VI. redovitu glavnu skupštinu

**Boljanskog društva za štednju i zaj-
... move,** registrirane zadruge na neograničeno
... jamčenje, koja će se obdržavati dne 28.
... marča 1910 u 10 sati prije podne u ob-
... činskoj zgradi u Boljunu sa slijedećim

Dnevnom redom:

1. Čitanje zapisnika zadnje glavne skup-
... štine,
2. Izvješće odbora,
3. Potvrda zaključnog računa za g. 1909.,
4. Izbor upravnog odbora te pomiknog
... suda,
5. Odobrenje pristupa u Gospodarsku
... Svezu za Istru u Pulu,
6. Razni predlozi i rasprave.

Zadnjih 8 dana prije skupštine izloženi
... su računi u društvenoj pisarni zadrugarom
... na uvid.

BOLJUN, dne 6. marča 1910.

Odbor.

POZIV

na redovitu glavnu skupštinu Višnj-
... anskog društva za štednju i zajmove u Vi-
... njanu, koja će se obdržavati dne 10. aprila
... 1910 u 8 uo popodne u društvenim
... prostorijama, sa slijedećim dnevnom redom:

1. Izvješće upravnog i nadzornog odbora,
2. Rasprava i odluka vrhu obračuna,
3. Čitanje revizijskog zapisnika,
4. Izbor nove uprave,
5. Možeblitni drugi predlozi.

Odbor.

POZIV

na redovitu glavnu skupštinu Gospo-
... darakog trgovačkog društva u Višnjariu,
... koja će se obdržavati dne 10. aprila 1910
... u 4 sata poslije podne u društvenim
... prostorijama sa slijedećim dnevnom redom:

1. Izvješće upravnog i nadzornog odbora,
2. Rasprava i odluka vrhu obračuna,
3. Čitanje revizijskog zapisnika,
4. Možeblitni pogovor o raspustu društva
... i imenovanje likvidatora,
5. Izbor nove uprave,
6. Možeblitni drugi predlozi.

U slučaju da u urečeno doba ne bude
... dostatan broj prisutnih članova, to će se
... skupština obdržavati isti dan za pol sata
... kasnije sa istim dnevnom redom isposliv
... tačku 4., i sa budi kojim brojem prisutnih.

Odbor.

Novac za svakoga! Brzo! Jstino!
... Povjerljivo. - Od
... 400 K pa dalje uz obročno odplaćivanje
... od 4 K, uz 5%, bez predbilježbe, bez po-
... lice (i za gospodje), sa jamstvom ili bez
... njega. Hipotekarni zajmovi uz 3 1/2%. —
... FILIP FELD, bankovni i burzovni posao,
... Budapešta VII, Rakozci ut. 71.

ANI-RADIĆ
JAVNA DARMATNA ZAVJERAVANJA
IŠPALATO
JIŠTIROVANE CIJENE ŠALJE BADAVA

Jeftino česko
PERJE
za krevete
5 kg. novo čišano K 9/60, bolja K 12—
— biele pahuljice čišane, 18—, 24—
— kao snjeg biele pahu-
— ljice čišane. 30—, 36—
— razaslije se franko posrećem.
Zamjenjuje se i prima natrag uz napkadu
... tovar. troška.
BENEDIKT SACHSEL, Lobes, br. 259
pošta PILSEN, Česka.

PEKARNA
LJUDEVIT DEKLEVA
Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Veterani br. 1.
Prodaja svježeg kruha
tri puta na dan.
Direktna poslužba u dom i u javno
... lokale.
Prodaja svakovratnog brašna iz
... najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.
Poslužba brza i točna.

JEFTINO I BRZO.
CEDULJICE
sv. ispovjed i pričest
Izrađuje
NARODNA TISKARA
LAGINJA i dr. - PULA
Via Giulia, 1.
JEFTINO I BRZO.

Tko treba bijelog platea, oxforda, kanafasa, zebrca, kriseta, flanela itd. neka narudi u

Josip Běloun,

tkaonica,
Novy Hradek, Česka.

Samo dobra roba, solidna posluga.

40 metara liepih ostataka
za K 18 franko penzedom.

Ako roba nebude po volji, možete ju
nefrankirano poslati natrag.

Tvorničke cijene.

Preporučamo našim obiteljima
Kolinsku cikoriju.

OLOVKE
u korist družbe sv. Cirila i Metoda
dobivaju se u
tiskari Laginja i drug. u Pull
ulica Giulia 1.
uz cijenu od 2 do 10 para.

POZOR! Novi vinski zakon
dobiva se u
Narodnoj tiskari
Laginja i drug. - Pula.

ISTARSKA POSUJILNICA

Prima zadrugare, koji uplađuju sadržanih dijelova jedan ili više po kruna's.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član to isto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bez prodhodnog otkasa, a iznose od 2000 K ako se nije kod uloženja suglasno ustanovilo veći ili manji rok na otkas, na otkas od 8 dana.

Zajmovo (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku i sadržnicu na garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati prije podne i 3-6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane zatvoreno.

Društvena pisarna i bilježnja nalazi se u vialo Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod došno, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

OPCINSKA ŠTEDIONICA
u BIOGRADU pri moru (DALMACIJA).

Osnošana po regulativu o. k. Ministarstva u Beču, podjamđenjem cijelo
kupne imovine općine Biograd i pod državnom kontrolom.

Ukamaćuje uloge na štednju sa

5% čistih,

jer i porez na kamatu uloga plaća sama štedionica.

Podjeljuje hipotekarne zajmovo, eskomptura mjenice i vrši
ostale bankarske poslove.

Uplatne listove c. k. poštanske štedionice za ulaganje
novaca šalje besplatno.

VELIKI IZBOR

svakovrstnih gotovih odiela za gospodu i dječake
kao i za dame i djevojčice

:: BOHINEC i drug ::

ulica dello Torri 2, TRST, ulica S. Lazzaro 17
(iza crkve sv. Antona novoga)

Solidna posluga. (Odiela po mjeri.) Cijene vrlo nizke.

Josip Blašković

PULA, ulica della Valle br. 11, Telefon br. 21.

Veliko skladište kamenog ugljena prve vrsti za peći i štednjake, siadkog
(bukovog) ugljena i gorivog drva. = Roba se dostavlja u kuću besplatno.

Preporuča svoju dobru roba. Cijene umjerene.

Naručbe izvršuju se točno i bezovlačno.

□ SVOJ K SVOMU! □

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA
LAGINJA i DR.

□ ULICA GIULIA, 1. PULA ULICA GIULIA, 1. □

preporuča se za
tiskarske, knjigoveške
i galanterijske radnje.
Solidna izradba pečata iz gume.

Imade u zalih

tiskanica i knjige za p. n. obćine, crkve,
škole i odvjetnike, posujilnice i konsumna
društva, trgovačke knjige, pisanke za
škole, kao i sve pisarske i risarske
potrebitine.

Svi oni bolesni koji nemaju
apetita sa je-
sti, koji trpe na slaboj pro-
bavi, satvaranju, žgaravici,
stvaranju prekomjerno kiseline
u želudcu, glavobolji i grću
pijući izvrsno

Svi oni bolesni koji trpe na
kašlju, pluć-
nom kataru, težkom dihanju,
slabosti i bledaći preporuča
se izvrsno
bakalarovo ulje priprav-
ljeno sa željezom.

Ovo ulje preporuča se oso-
bito za slabu i slabokrvnu
djecu jer je isto tako ugodno
pripravljeno da ga i najosjet-
ljiviji bolesnik lahko piti mo-
že. — Dobiva se samo u Lje-
karni k svetom Cirilu i
Metodu u Pizinu (Istra) s
poštarskim pouzecom ili ako
se novac unaprije pošalje.
1 staklenka 2 kruna.

Želudčane kapljice

Ljekarne k svetom Cirilu i Me-
todu u Pizinu povrćaju svom
narušenom zdravlju prijašnju
jakost i svježinu.

Cijena 6 boćica 2 K 60 fil.

12 . 4, 80 .

Nadalje lekarna preporuča slijedeće lekovo: Švedsko kapljice, koje po
1 i 2 K; Mazilo proti kostobolji, 1 K; Ljekovito Kina vino, 1 boca K 1-60 itd.
Naputak o uporabi prilozan je svakoj boćici.

NOVO!

NOVO!

HOTEL ELISABETTA

PULA, via Arena br. 1.

Vis-à-vis Arena.

Vlastnik: Frane Barbalic

sasma nanovo i moderno uredjen, sa liepim i zračnim sobama, oprem-
ljenim sasma novim pokućtvom i posteljnom.

Sasma u blizini parobrodarske stanice, postaja tramvajna, blizu
kolodvor.

Poslužba brza i točna, cijene vrlo umjerene. — Ulaz sa ulice
Arena br. 1 i sa restauracije piazza Ninea br. 1, vlastništvo istog
gospodara.

Preporuča se našim obćinstvu uz geslo: SVOJ K SVOMU!